

Atidaryta Nacionalinė dailės galerija

2009-ųjų birželio 20 dieną Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus, Lietuvos tūkstantmečio valstybinės komisijos pirmininkas, atidarė Nacionalinę dailės galeriją. Po oficialaus galerijos atidarymo ji buvo pristatyta Lietuvos kultūros, mokslo ir meno visuomenei. Nacionalinės dailės galerijos atidarymo proga visuomenei pristatyta nauja XX-XXI a. Lietuvos dailės ekspozicija ir tarptautinė dailės paroda „Spalvų ir garsų dialogai. M. K. Čiurlionio ir amžininkų kūryba“. Nuo birželio 21 d. galerija tapo atvira visiems lankytojams.

Nacionalinė dailės galerija – pirmasis po nepriklausomybės atgavimo Lietuvoje atidarytas modernios ir šiuolaikinės dailės muziejus bei didžiausia šalyje dailės galerija. Jos pastato rekonstrukcija ir naujos XX a. Lietuvos dailės ekspozicijos įrengimas yra strateginis Lietuvos tūkstantmečio programos projektas. Pagrindinį galerijos pastatą 1966 m. suprojektavo žymūs lietuvių architektai Gediminas Baravykas ir Vytautas Vielius. Jis buvo pastatytas 1980 m., jame veikė LSSR Revoliucijos muziejus. 1993 m. čia buvo atidarytas Lietuvos dailės muziejaus padalinys – Nacionalinė dailės galerija, kurioje keletą metų buvo eksponuojamas lietuvių liaudies menas, skulptoriaus Vytauto Kašubos dovanoti kūriniai, vyko parodos. Iki 1994 m. nuolatinė XX a. Lietuvos dailės ekspozicija veikė Vilniaus rotušėje. Keldamasis į kitas patalpas, Lietuvos dailės muziejus ją uždarė ir parengė naują XX-XXI a. Lietuvos dailės ekspozicijos Nacionalinėje dailės galerijoje koncepciją. 2005-2009 m. Nacionalinės dailės galerijos pastatas buvo rekonstruojamas ir išplečiamas pagal architektų Audriaus Bučo, Dariaus Čaplinsko ir

NATIONAL GALLERY OF ART OPENED

The National Gallery of Art was opened to visitors on 20 June 2009. It is the first modern and contemporary art museum opened in Lithuania after the restoration of its independence and the largest in Lithuania art gallery. The reconstruction of the building and arrangement of the new Lithuanian art exposition of the 20th century has been the strategic project of the programme of the Millennium of Lithuania.

The modern halls of the gallery offer the best facilities for exhibition and storage of national and foreign art vales: 10 halls are used for the permanent and the new hall for temporary expositions, there is a special area for storage of artworks. The building has modern climate control, illumination and security systems. The 150-seat auditorium of the National Gallery of Art is used for conferences, cinema and video reviews, culture events. It has modern video and audio equipment which has been the gift of the Culture Support Programme of the Japanese Government to the National Gallery of Art. The special educational centre serves for realisation of educational programmes, organisation of excursions around the Gallery's exposition and exhibitions, arrangement of practical art trainings, lectures about the 20th-21st century Lithuanian and foreign arts, meetings with the Lithuanian and foreign artists. The Information Centre of the National Gallery of Art holds an archive of the Lithuanian painters of the 20th-21st centuries, has a library-reading room. The visitors are welcome in a book-store and a café.

Prepared based on information presented by the Lithuanian Art Museum.

Gintaro Kuginio projektą. Bendras atnaujinto pastato plotas per 10 000 m², ekspozicijos salių plotas apie 2 200 m², didžiosios parodų salės plotas 1 055 m², saugyklų plotas apie 1 700 m². Šiuolaikiškai rekonstruotose galerijos salėse sukurtos puikios sąlygos nacionalinių ir užsienio meno vertybių eksponavimui ir saugojimui: 10 salių pritaikytos nuolatinei ekspozicijai, pastatyta nauja salė keičiamoms parodoms, įrengtos dailės kūrinių saugyklos – visame pastate įdiegtos modernios klimato kontroliavimo, apšvietimo ir apsaugos sistemos. 150 vietų Nacionalinės dailės galerijos auditorija skirta konferencijoms, kino ir videofilmų peržiūroms, įvairiems kultūros renginiams. Joje sumontuota moderni vaizdo ir garso aparatūra – Japonijos Vyriausybės kultūros rėmimo programos parama Nacionalinei dailės galerijai. Specialiai suprojektuotame edukacijos centre bus įgyvendinamos edukacinės programos, organizuojamos ekskursijos po galerijos ekspoziciją ir parodas, vyks praktiniai dailės užsiėmimai, paskaitos apie XX–XXI a. Lietuvos ir užsienio dailę, susitikimai su muziejaus darbuotojais ir Lietuvos bei užsienio dailininkais. Galerijos informacijos centre kaupiamas informacijos apie XX–XXI a. Lietuvos dailininkų archyvas, čia veikia biblioteka-skaitykla. Lankytojų taip pat laukia knygnas ir kavinė.

Rekonstruotoje Nacionalinėje dailės galerijoje bus rengiamos parodos iš Lietuvos dailės muziejaus rinkinių, kuriuose saugoma per 46 000 eksponatų, eksponuojama žymiausių XX–XXI a. Lietuvos bei užsienio dailininkų kūryba. Pasak galerijos vedėjos dr. Lolitos Jablonskienės, Nacionalinės dailės galerijos vizija – kaupti, tyrinėti ir eksponuoti XX ir XXI a. Lietuvos dailę, atskleisti jos ryšius su kitų pasaulio šalių kultūra, skatinti naujas modernios ir šiuolaikinės dailės interpretacijas, taip pat ugdyti vizualiojo meno suvokimo kultūrą.

Nacionalinės dailės galerijos atidarymo proga visuomenei buvo pristatyta nauja XX–XXI a. Lietuvos dailės ekspozicija ir tarptautinė dailės paroda „Spalvų ir garsų dialogai. M. K. Čiurlionio ir amžininkų kūryba“, kurios architektas – Saulius Valius. Ši paroda supažindino su Europos „sidabro amžiuje“, XX a. pradžioje, menininkų protus jaudinusia simbolizmo ir modernizmo idėja – dailės ir muzikos

Nacionalinės dailės galerijos erdvės prieš ir po atidarymo.
D. Mukienės, L. Valužienės, A. Valužio nuotr.

bendrystės paieškomis, bei atskleidė kūrybines mintis ir dvasinius saitus, jungusius didįjį lietuvių menininką Mikalojų Konstantiną Čiurlionį (1875-1911) su amžininkais Vakarų ir Vidurio Europoje.

Parodoje eksponuoti kūriniai apėmė aktyviausios modernizmo srovių plėtros Europoje laiką. Nuo XIX a. tapybos ir muzikos sintezės sprendinių įvairovė Europos mene klostėsi ir plito ne galingo centro ir periferijos, bet daugelio kibirkščiujančių meno centrų nuo Paryžiaus iki Sankt Peterburgo, nuo Oslo iki Vienos, principu. Įvairių šalių dailininkus vienijo bendra menų giminytės idėja, o jos sprendinių įvairovė buvo didžiulė. Šiandien tai galima pavadinti prasmingu kūrybiniu Europos menininkų dialogu.

Penkių skyrių parodoje dailės kūriniai buvo eksponuojami temų grupėmis: „Gamtos garsai“, „Visatos tylą“, „Miestų gausmas“, „Muzikos kerai“, parodos skyrius „Garsovaizdžiai“ skirtas M. K. Čiurlionio ir jo amžininkų kompozitorių (Arnoldo Šionbergo (Arnold Schönberg), Džulijano Karilo (Julian Carillo), Mečislovo Karlovičiaus (Mieczyslaw Karłowicz) ir kt.) muzikinei kūrybai. Šalia išsamaus M. K. Čiurlionio kūrybos pristatymo parodoje galima buvo susipažinti su Františeko Kupkos (Frantisek Kupka), Edvardo Munko (Edvard Munch), Mstislavo Dobužinskio, Voiceko Veiso (Wojciech Weiss), Stanislovo Wyspianskio (Stanislaw Wyspianski), Ilmario Aalto (Ilmari Aalto), Rudolfo Perlės ir kitų menininkų dailės darbais (iš viso – per 180 kūrinių).

Parodos organizatoriai: Lietuvos dailės muziejaus Nacionalinė dailės galerija ir Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus (Kaukas). Kuratoriai: dr. Rasa Andriušytė-Žukienė (Vytauto Didžiojo universitetas), Osvaldas Daugelis (Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus), dr. Voitechas Lahoda (Vojtech Lahoda) (Čekijos Respublikos Mokslų akademijos Meno istorijos institutas) ir kompozitorius Šarūnas Nakas.

Parodą „Spalvų ir garsų dialogai. M. K. Čiurlionio ir amžininkų kūryba“ lydėjo išsamus katalogas, taip pat birželio 22 d. vyksiu tarptautinė konferencija „Tarp tylos ir garso. Meno idėjų migracija M. K. Čiurlionio ir amžininkų kūryboje“.

Parengta pagal Lietuvos dailės muziejaus pateiktą informaciją.